

PAGĖGIŲ SAVIVALDYBĖS MOKYKLINIO AMŽIAUS VAIKŲ SVEIKATOS 2015-2016 MOKSLO METŲ ATASKAITA

Kasmetiniai mokinių profilaktiniai patikrinimai atliekami vadovaujantis Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymu Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“. Duomenys apie mokinių sveikatos būklę gaunami iš statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ (toliau – Vaiko sveikatos pažymėjimas), patvirtintos Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. V-951 „Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ patvirtinimo“ (Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013 m. gegužės 16 d. įsakymo Nr. V-507 redakcija). Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ ([Žin., 2011, Nr. 103-4858](#)) 98 punkte nurodyta, kad mokyklos vadovas ar jo įgaliotas asmuo turi užtikrinti, kad mokiniai iki 18 metų ugdymo procese dalyvautų pasitikrinę sveikatą ir pateikę vaiko sveikatos pažymėjimą, ne anksčiau kaip prieš metus. Naujoje mokykloje pradėję mokytis mokiniai vaiko sveikatos pažymėjimą turi pateikti iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. Mokinių sveikatos būklės duomenys naudojami mokinių sveikatos duomenų rinkimui, kaupimui, analizei ir vertinimui. Atsižvelgiant į mokinių sveikatos problemas yra kryptingai planuojama ir įgyvendinama sveikatos priežiūrą bendrojo ugdymo mokyklose, organizuojamos sveikatos stiprinimo priemonės, susijusios su ligų ir traumų profilaktika.

Vaiko sveikatos pažymėjime pateikiami pagrindiniai vaiko sveikatos rodikliai, kurių išanalizuotus duomenis visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, vykdamas mokinių sveikatos priežiūrą mokykloje, teikia Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biurui, kuris rengia Pagėgių savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių priešmokyklinio ir ikimokyklinio amžiaus grupių vaikų sveikatos ataskaitą.

Analizuojant 2015–2016 mokslo metų mokinių sergamumą, buvo įtrauktos mokyklos, kuriuose dirba Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro sveikatos priežiūros specialistai, vykdamys mokinių sveikatos priežiūrą mokyklose, tai:

Pagėgių Algimanto Mackaus gimnazija, Pagėgių savivaldybės Vilkyškių Johaneso Bobrovskio gimnazijos Lumpėnų Enzio Jagomasto ugdymo skyrius, Pagėgių savivaldybės Johaneso Bobrovskio gimnazija, Natkiškių Zosės Petraitienės pagrindinė mokykla, Piktupėnų pagrindinė mokykla, Stoniškių pagrindinė mokykla, Stoniškių pagrindinės mokyklos Šilgalių mokykla-daugiafunkcinis centras ir Pagėgių pradinė mokykla.

MOKINIŲ SKAIČIUS BENDROJO UGDYMO MOKYKLOSE

Atliekant mokinių sergamumo analizę pastebėta, kad kiekvienais metais mokinių skaičius mokyklose turi tendenciją mažėti. 2015–2016 mokslo metais mokinių skaičius pakito net 19 proc.: 2014–2015 m. m. mokėsi 1158 mokiniai, o 2015–2016 m. m – 1064 mokiniai.

Kaip ir praėjusiais metais sveikatą šiemet pasitikrino visi mokiniai, t.y. 100 proc. Kiekvienais metais mokyklos bendruomenė, primena mokiniams, kad sveikatą gali pasitikrinti per vasaros atostogas ir galima daryti išvadą, jog mokiniai ir tėveliai naudojami šiais patarimais.

Informacija paskelbta Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuro interneto svetainėje www.silutessveikata.lt „Pasirūpinkime vaiko sveikatos pažymėjimu“. Publikuoti straipsniai:

Šilutės ir Pagėgių krašto laikraštyje „Pamarys“ 2015 m. liepos 14 d. Nr. 53 (2923) „Pasirūpinkime vaiko sveikatos pažymėjimu“.

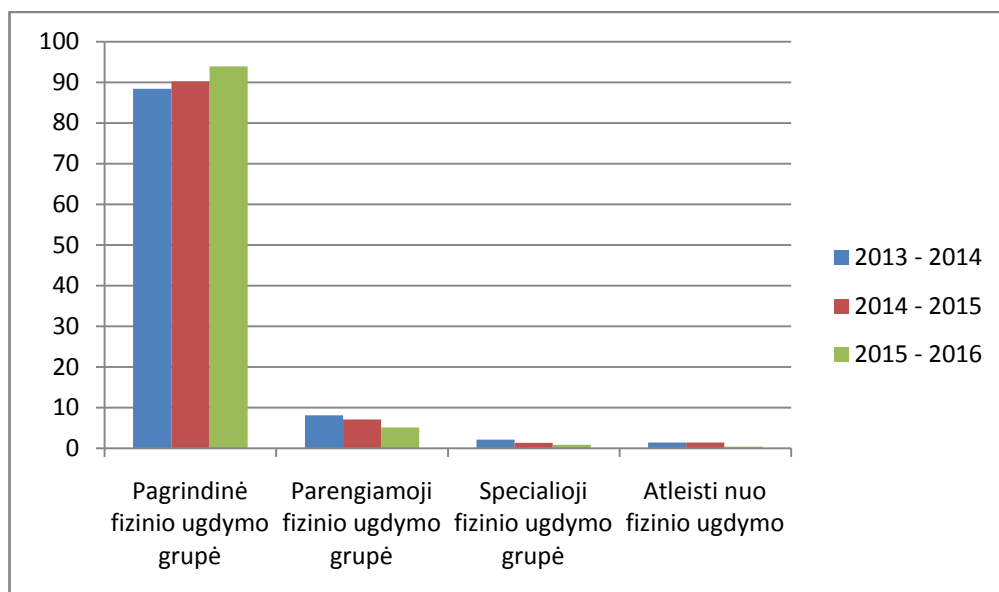
MOKINIŲ PASISKIRTYMAS PAGAL FIZINIO UGDYMO GRUPES

Pagrindinei medicininei fizinio ugdymo grupei priklauso sveiki ar su nedideliais morfologiniais ir funkciniais sutrikimais mokiniai.

Parengiamajai medicininei fizinio ugdymo grupei priklauso nedidelių sveikatos sutrikimų turintys ar mažai fiziškai pasiruošę mokiniai.

Specialiajai medicininei fizinio ugdymo grupei priklauso su ryškiais ir nuolatiniais ar laikiniais sveikatos sutrikimais (sergantys širdies ir kraujagyslių ligomis, kvėpavimo, nervų sistemos ir pan.). Šios grupės vaikai negali dalyvauti sportinėse varžybose.

2015–2016 mokslo metais pagrindinėje fizinio ugdymo grupėje yra 989 mokiniai (93,9 proc.), tai yra 3,7 proc. daugiau nei pernai. Parengiamajai fizinio ugdymo grupei šiais metais priklauso 55 mokiniai (5,1 proc.), t.y. 2 proc. mažiau nei pernai. Specialiajai grupei priklauso 10 mokinių (0,9 proc.), t.y. 0,4 proc. mažiau nei pernai, o atleistų nuo fizinio ugdymo pamokų mokinių skaičius – 10 (0,4 proc.), t.y. 1 proc. mažiau nei pernai (žr. 1 pav.).

2013 - 2014	88,4	8,1	2,1	1,4
2014 - 2015	90,2	7,1	1,3	1,4
2015 - 2016	93,9	5,1	0,9	0,4

1 pav. Pagėgių savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius pagal fizinio ugdymo grupes 2015–2016 m. (proc.)

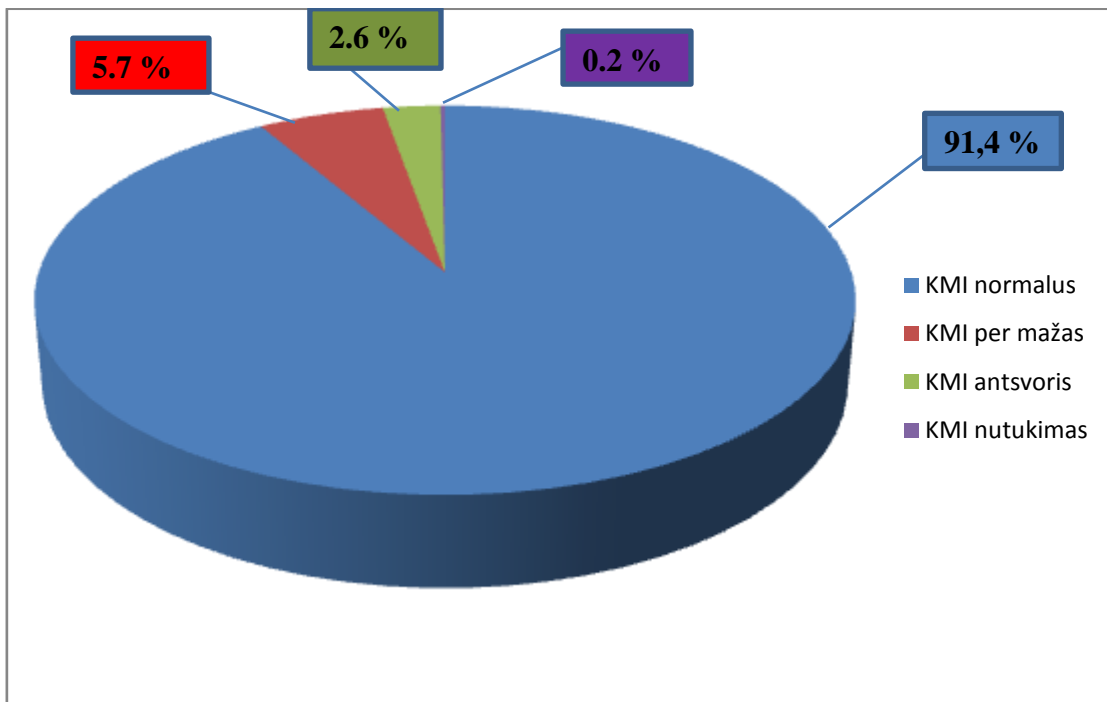
Šaltinis: Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras

KŪNO MASĖS INDEKSAS

Kūno masės indeksas (KMI) – tai patikimas kūno riebalų masės indikatorius daugeliui vaikų, paauglių bei suaugusiųjų. KMI nenurodo konkrečios kūno riebalų masės procentinės dalies organizme, tačiau pagal specialiai apskaičiuotą KMI indeksą gali padėti nustatyti, žmogaus kūno svoris per mažas, normalus ar per didelis. Vaikams ir paaugliams KMI svyruoja priklausomai nuo amžiaus ir lyties, tad normalu, kad dar nesubrendusio organizmo KMI yra per mažas. Tačiau, kai mokyklinio amžiaus vaikų KMI viršija normas, galima įtarti mitybos sutrikimą, fizinio aktyvumo stoką, ar kitą sveikatos sutrikimą.

Išanalizavus mokinių pasiskirstymą pagal KMI įvertinimus, galima teigti, kad tarp pasitikrinsusiųjų sveikatą mokinių, didžiausia procentinė dalis turi normalų KMI – 972 (91,4 proc. pasitikrinsusių mokinių). Per mažas KMI įvertintas 61 mokiniui (5,7 proc.). Antsvorio problemų turi 28 mokiniai (2,6 proc.), o nutukusių mokinių Pagėgių savivaldybėje yra 3 (0,2 proc.) (žr. 2 pav.).

Lyginant ir analizuojant KMI rodiklius su praėjusiais mokslo metais, pastebima, kad rodikliai išlieka gana panašūs ir esminių skirtumų nesudaro. Pernai normalus KMI nustatytas 88,9 proc. mokinių, per mažas – 7,2 proc., antsvorio turinčių mokinių buvo – 2,6 proc., o nutukimas buvo nustatytas 0,7 proc. mokinių.

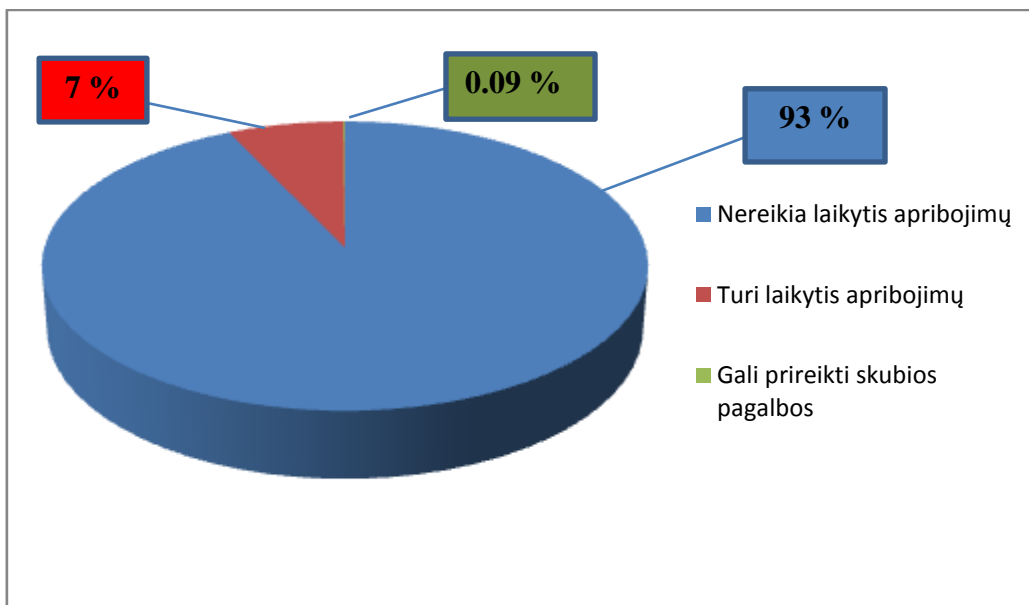
2 pav. Pagėgių savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių kūno masės indekso (KMI) įvertinimas 2015–2016 m. m. (proc.)
Šaltinis: Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras

RIBOJIMAI UGDYMO PROCESĖ IR SKUBIOS PAGALBOS POREIKIS

Vaiko sveikatos pažymėjime gydytojas privalo nurodyti ar:

- Vaikas gali dalyvauti mokykloje vykdomoje ugdymo veikloje, įskaitant kūno kultūros ugdymą, be jokių apribojimų.
- Vaikas gali dalyvauti mokykloje vykdomoje ugdymo veikloje, laikydamasis šių rekomendacijų (dieta, fizinės veiklos apribojimai, vengtini alergenai ir kt.)
- Vaikui gali prireikti skubios pagalbos mokykloje (dėl alergijos, lėtinių ligų ir kt.).

Nustatyta, kad 987 mokiniams (93 proc.) ugdymo veikloje nereikia laikytis jokių apribojimų, 74 mokiniams (7 proc.) gydytojai vaiko sveikatos pažymėjime nurodė, kad turi laikytis tam tikrų apribojimų, arba rekomendacijų, o 1 mokiniui (0,09 proc.) ugdymo proceso metu gali prireikti skubiosios medicinos pagalbos, dėl kokių nors lėtinių sveikatos sutrikimų arba alergijų ir pan. (žr. 3 pav.).

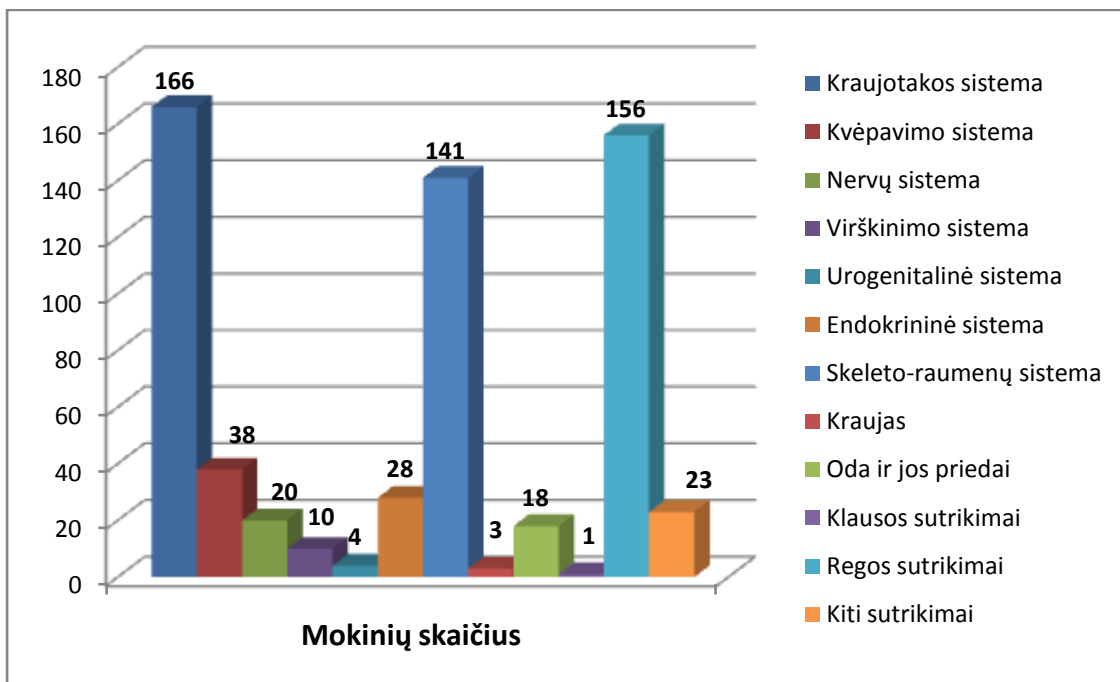
3 pav. Pagėgių savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų mokinių pasiskirstymas, pagal pagalbos poreikį ir apribojimus 2015–2016 m. m. (proc.)
Šaltinis: Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras

SVEIKŲ MOKINIŲ SKAIČIUS

Analizuojant vaiko sveikatos pažymėjimus, nustatyta, kad 2015–2016 m. m. 583 mokiniai (54,7 proc.) yra visiškai sveiki, o sveikatos sutrikimų turi 481 mokinys (45,2 proc.). Lyginant su praėjusiais mokslo metais nustatyta, kad sveikų mokinių procentinė dalis padidėjo 0,6 proc. (praėjusiais metais buvo 54,1 proc.).

MOKINIŲ SVEIKATOS SUTRIKIMAI

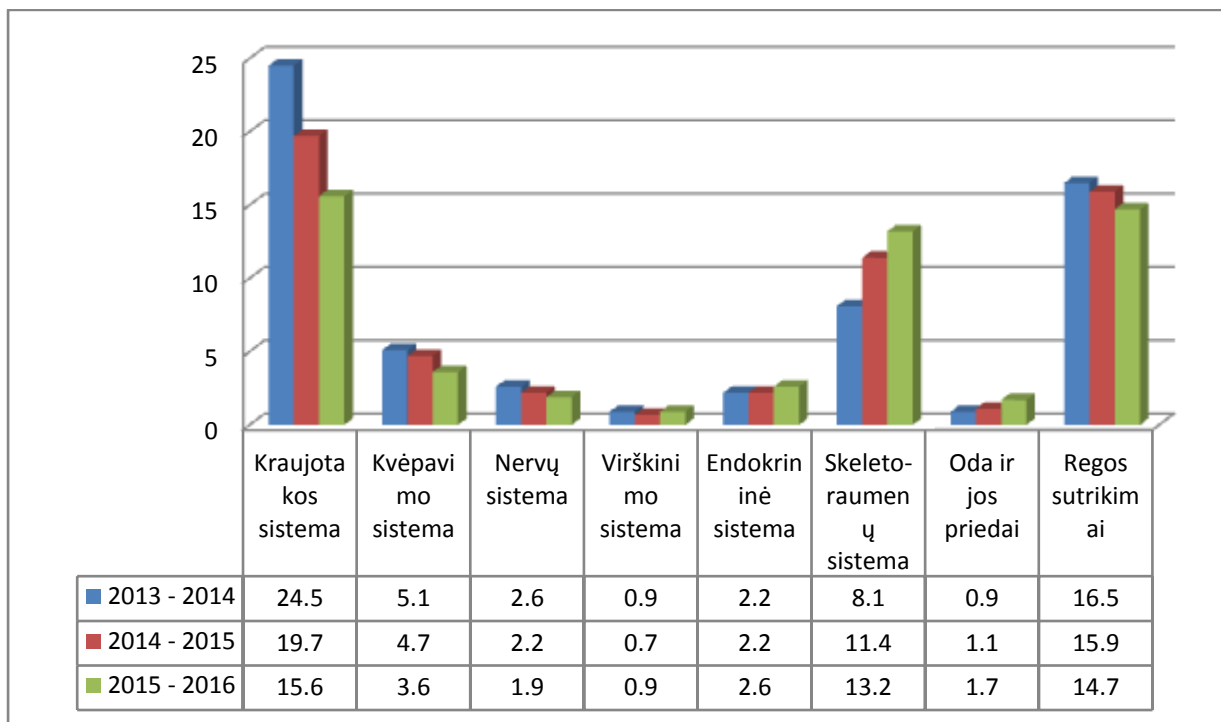
2015–2016 m. m. 166 (15,6 proc.) mokinių turi kraujotakos sistemos sutrikimų, 156 (14,6 proc.) mokiniai – regos sutrikimų, 141 (13,2 proc.) mokiniai turi skeleto-raumenų sistemos sutrikimų (žr. 4 pav.).

4 pav. Pagėgių savivaldybės mokinių sveikatos sutrikimų skaičius 2015–2016 m. m. (abs. sk.)

Šaltinis: Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras

Analizuojant paskutinių trejų praėjusių mokslo metų sutikimų dinamiką, pastebima, kad 2015–2016 m. m. sumažėjo kvėpavimo sistemos sutrikimų, kraujotakos sistemos sutrikimų, nervų sistemos sutrikimų ir regos sutrikimų procentinė dalis. Tačiau padaugėjo mokinių dalis turinčių skeleto-raumenų sistemos sutrikimų, odos ir jos priedų sutrikimų. (žr. 5 pav.).

5 pav. Dažniausiai pasitaikančių mokinių sveikatos sutrikimų dinamika Pagėgių savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2013–2014 m. m. – 2015–2016 m. m. (proc.)

Šaltinis: Šilutės rajono savivaldybės Visuomenės sveikatos biuras

DANTŲ IR ŽANDIKAULIŲ BŪKLĖS ĮVERTINIMAS

2013 m. gegužės 16 d. įsakymu Nr. V-507 buvo pakeistas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymas Nr. V-951 „Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ patvirtinimo“ ir išdėstyta nauja redakcija šiuo įsakymu patvirtinta statistinė apskaitos forma Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“.

Šis pakeitimas papildė statistinę apskaitos formą Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ gydytojo odontologo įrašu, įvertinančiu vaiko pieninių, nuolatinių dantų ir žandikaulių būklę.

Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2013-05-16 įsakymą Nr. V-507, Vaiko sveikatos pažymėjimą turi užpildyti ir pasirašyti šeimos arba vaikų ligų gydytojas ir odontologas, kuris į formą turi įrašyti pieninių dantų – kpi indeksą arba nuolatinių dantų – KPI indeksą. KPI arba kpi indeksas reiškia, kiek vaikas turi kariesto pažeistų, plombuotų, išrautų (ar iškritusių) dantų. Taip pat turi būti ir įrašas apie sąkandžio patologiją, jei tokia yra.

2015–2016 mokslo metais pas odontologus apsilankė visi Pagėgių savivaldybės mokiniai (100 proc. visų pasitikrinusių sveikata). Nustatyta kad pieninių kariesto pažeistų dantų tarp pasitikrinusių pas odontologą vaikų yra net 357, plombuotų – 97, o išrautų 48. Nuolatinių kariesto pažeistų dantų buvo 558, plombuotų 974, o išrautų – 96.

Pavienių dantų patologijos buvo 221 atvejai, žandikaulių patologija nustatyta 48 mokiniams, pasitikrinusiems pas odontologą.

Šie rodikliai rodo, kad vaikų dantų būklė yra labai bloga. Taip pat šie duomenys leis įvertinti vaiko dantų priežiūros kokybę ir stebėti dantų ėduonies, plombų, iškritusių (ar išrautų) dantų skaičiaus dinamiką per keletą metų bei leis kontroliuoti, kad vaikas reguliariai ir pagal poreikį papildomai lankytųsi pas gydytoją odontologą.

VAIKO SVEIKATOS PAŽYMĖJIMO UŽPILDYMAS

Analizuojant mokinių sveikatos būklę, pagal Vaiko sveikatos pažymėjimus nustatyta, kad 2014–2015 m. m. 100 proc. pažymų užpildytos teisingai. 2015-2016 mokslo metais šis rodiklis yra 98,5 proc., tai procentinė dalis dėl pilnai ar teisingai užpildytų pažymų skaičius sumažėjo 1,5 proc. manoma kad taip įvyko dėl **2013–2014 m. papildytos ir atnaujintos statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“**.

APIBENDRINIMAS

1. Pagėgių savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklose 2015–2016 mokslo metais mokosi 1064 mokiniai.
2. Profilaktiškai sveikatą patikrino 100 proc. mokinių (abs. sk. 1064).
3. 54,8 proc. (abs. sk. 583) mokinių yra visiškai sveiki ir neturi jokių sveikatos sutrikimų.
4. Pagrindinei fizinio ugdymo grupei priklauso 93 proc. mokinių (abs. sk. 989), parengiamajai – 5,2 proc. (abs. sk. 55), specialiajai – 0,9 proc. mokinių (abs. sk. 10). Nuo kūno kultūros pamokų atleisti 0,9 proc. mokinių (abs. sk. 10).
5. 91,4 proc. (abs. sk. 972) mokinių turi normalų kūno masės indeksą, 5,7 proc. (abs. sk. 61) – per mažą, 2,6 proc. (abs. sk. 28) mokinių turi antsvorį, o 0,3 proc. (abs. sk. 3) mokinių yra nutukę.
6. Dažniausiai pasitaikantys sveikatos sutrikimai yra šie: kraujotakos sistemos sutrikimai (15,6 proc., abs. sk. 166), regos sutrikimai (14,7 proc., abs. sk. 156) ir skeleto-raumenų sistemos sutrikimai (13,2 proc., abs. sk. 141).
7. Kvėpavimo, endokrininės ir regos sutrikimų atvejų skaičius turi tendenciją mažėti.
8. 7 proc. (74) mokinių ugdymo proceso metu gydytojai rekomenduoja laikytis tam tikrų apribojimų.
9. 0,1 proc. (1) mokiniui ugdymo proceso metu gali prireikti skubios pagalbos.
10. Profilaktinio sveikatos patikrinimo metu pas odontologus apsilankė 100 proc. mokinių.
11. 20,7 proc. (abs. sk. 221) mokinių, pasitikrinsiu pas odontologą, nustatyta pavienių dantų patologija, 4,5 proc. (abs. sk. 48) – žandikaulių patologija.
12. Tarp pasitikrinsiu pas odontologą mokinių rasti 357 pieninių karieso pažeistų dantų ir 558 nuolatiniai karieso pažeisti dantys.
13. 98,5 proc. Vaiko sveikatos pažymėjimų užpildyta teisingai.

Biuro direktorė

Virginija Vaivadaite

Parengė
Biuro stiprinimo specialistė

Greta Urbonaitė